

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1562 usque ad annum 1563

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 9011860X

§. 90. Concilii Tridentini Sessio vigesima prima, seu quinta sub Pio IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66641)

mum sensit Simonetta Præfulis illius ^{Sæcul. XV.}
 candorem aliena sagacitate deceptum, ^{A C 1562.}
 atque inde suspicatus, Ministros Cæsa-
 ris ex illius ore arcani quidpiam ex-
 piscatos, rem ceteris Legatis commu-
 nicabat, & omnium sententia eo abi-
 bat, ut prima quaque opportunitate Ho-
 sium ea de re commonefacerent. His
 ita interim compositis unice de cele-
 branda Sessione agebatur.

§. XC.

*Concilii Tridentini Sessio vigesima pri-
ma seu quinta sub Pio IV.*

Die decima sexta Julii Sessio celebra- ^{Pallav. l. 17.}
 tur, quæ regnante Pio IV. erat ^{cap. 11. n. 20.}
 quinta, ab inchoati autem Concilii tem- ^{§ 21.}
 pore vigesima prima. Convenerant Pa- ^{Raynald.}
 tres in Ecclesia Pontificio habitu ornati, ^{hoc ann.}
 ac Principum Oratoribus stipati, ubi ^{num. 70.}
 præmissis pro more solemnibus Marcus ^{Labb. tom.}
 Cornarus, seu Cornelius patria Vene- ^{14. p. 1324.}
 tus Spalatrentis Archiepiscopus rem di- ^{§ seq.}
 vinam Pontificio ritu peregit, Andreas
 vero Duditius Sbardellatus Thinii in
 Dalmatia Episcopus orationem habuit,
 & quamvis de usu Calicis sermonem
 fieri Synodi decreto prohibitum fuisset,
 nihilominus de hoc argumento totam
 suam concinnabat orationem, in qua
 præprimis miseram naturæ humanæ
 per Adæ peccatum corruptæ condi-

Sæcul XVI.
A. C. 1562.

tionem deplorans, aiebat, quod hæc
ruina reparari haud potuerit nisi per
Christi Domini beneficia, inter quæ tan-
quam præcipuum numerabat pretiosum
Corpus, ac Christi Sanguinem, in quo
infinitam suam bonitatem manifestavit,
quamvis hæretici, ac præprimis Lu-
therus, Melanchton, Zwinglius, Osiander,
Bucerus, Schwenfeldius, totque
alii hunc thesaurum nobis eripere mol-
lirentur: *Scelerati isti Filii*, prosequen-
batur hic Episcopus, *perpetuum suum*
erga nos charitatis monumentum de nostris
manibus per vim extorquere conati sunt, ac
quantum in ipsis fuit, conculcarunt, atque
indigne protriverunt. O impietatem! uni-
cum nobis in adversis rebus solatium, uni-
cam hanc, & sacram anchoram, ad quam
in tot, tantisque humane miserie procella-
rum fluctibus confugeremus, excutiant, ac
de medio prorsus sublata volunt. Nihil
efficitis, non deseret suam Christus Eccle-
siam, non eam suo destitutam auxilio ve-
stris diutius sceleribus patere, neque eam
vestris amplius injuriis expositam, objectam-
que esse volet: vestros ille conatus, vestros
impetus reprimet, debilitabit, franget.

Quod quidem si nostra ille causa, pro
quibus pretiosissimum Sanguinem istum suum,
in quem vestri feruntur incursus, profudit,
si nostra, inquam, causa non faciet, &
certe sua ipsius causa faciet, ne tanta res
tam

Sæcul. XVI.
A.C. 1562.

tam indignis a vobis modis tractetur, si reliqua vestra in hunc diem ferre potuit maleficia, neque ea statim vindicavit, quod Ecclesiam suam hisce ad patientiam malis exerceri, & electos suos hoc veluti igne quodam examinari, ac probari voluit, vestrum istud tantum, tamque nefarium, & inexpiabile scelus, ne erretis, inultum abire non sinet, neque vero poterit; nam si summus ille, atque æquissimus est Iudex, si ita justus est, ut omnis æquitatis uberrimus quidam sit veluti fons atque origo, qui fieri potest, ut in tam contumeliosos, & in suam carnem, in suum Sanguinem tam injurios homines non animadvertat? carnem ille suam, qui vere est cibus, & Sanguinem suum, qui vere est potus, panem illum Angelorum a vobis proteri sinet, ac de cælo scævientes vos in illum aspiciet? o singularem sceleratorum hominum confidentiam! o nimiam audaciam!

Joan. 6.

Nos vero, Pater cælestis, qui improbi quidem filii, sed tui tamen filii sumus, eximiam, atque incredibilem hanc tuam erga nos charitatem agnoscimus, ac pretiosissimum, omnibusque divinorum munerum thesauris affluens corpus, ac Sanguinem tuum, in terram prostrati, suppliciter, ac demisse veneramur; neque enim tua in nos ingens ignorare nos patitur misericordia, quantum hoc admirabilis tui erga nos amoris sit pignus, illudque plane persuasum habemus,

M 5

hujus

Secul. XVI. *hujus cibi, hoc est, Corporis tui esu, & Sanguinis tui potatione, tali nos tibi nec copulari, tamque indissolubili, ac firmo quadam vinculo conjungi, nulla ut posthac abs te nos divellere, aut abstrahere queat.*

A C. 1562.

Atque hoc quidem ita esse, quis jam dubitare aufit? cum Christum ipsum, Salvatorem nostrum audiat dicentem: qui manducat meam carnem, & bibit meum Sanguinem, in me manet, & ego in eo: hic est panis ille vivus, qui de cœlo descendit: qui ex hoc panis manducaverit, vivet in æternum. Jam quis tantæ hujus beneficentiæ magnitudinem aut animo complecti, aut oratione prosequi se posse existimet? ipse Unigenitus Dei Filius, summa bonitas, summa Sapiens, summa perfectio nostræ nihil opis indiget, quin potius vicem nostram dolens, miserabilis conditionis nostræ misertus, cum Deus esset (dictu mirabile) cum Deus esset, e cœlesti suo domicilio nostra causa in has terras demisit, vilem hanc, & abjectam carnem nostram, tanquam sordidam, atque indignis quibusdam maculis imbutam vestem induit, homo factus est, atque ut divinitatis nos suæ participes faceret, eamque nobiscum communicaret, cum infinita nostra scelera nemo alius, nisi ipse, qui infinitus, & immensus est, expiare unquam ulli ratione posset, nostram hanc naturam assumpsit. Ad extremum autem, ut in cœlestis patriæ

patricæ civitatem, e qua ejecti eramus, post-
 liminio nos restitueret, ut denique Deos nos
 efficeret, acerbissimam pro nobis mortem,
 volens, libensque oppetiit, hostiamque se,
 ut iratum, & aversum a nobis Patrem pla-
 caret, in ara Crucis immolandum præbuit.
 Postremo, ne quid omnino ad summam ejus
 erga nos beneficentiam deesset, aut requiri
 a quoquam posset, cum jam antea illud ipsum,
 quod de nostro sumpserat, nobis restituisset
 (quod tamen ne ipsum quidem nostrum di-
 cere possumus, cum omnia ab eo acceperi-
 mus, ac quod spiramus, quod vivimus,
 quod denique sumus, ipsi, qui ex nihilo nos
 procreavit, acceptum ferre debemus) ut
 immortale hoc suum beneficium nobis cumu-
 latius quodammodo redderet, humanam no-
 stram naturam divinitatis suæ tempera-
 mento perfecit, atque absolvit, & con-
 junctam, atque in unum jam concretam,
 admirabili quodam nexu humanitatem cum
 ipsa divinitate nobis Sacrosancto hoc Sa-
 cramento utendam fruendam reliquit.

O admirandum! o sacrum! o salutife-
 rum! & omni suavitate refertum Con-
 vivium, in quo Christus Deus, & homo
 perfectus nobis proponitur? sed quo me
 rapit ardor? Nullum mihi cum impiis
 istis Satancæ Satellitibus susceptum certa-
 men est, qui ipsum Servatorem nostrum
 (quod dicere horresco) vanitatis arguere
 non dubitant: qui quidem, ne quis unquam

exi-

Sæcul. XVI. *existeret, nisi mentis inops, qui de Sacro*
 A.C. 1562. *sancto hoc Mystero addubicaret, aut sc-*
cus, quam fas esset, existimaret: ipse San-
ctissimos suos oculos in cœlestem hunc pa-
nem defigens, apertis, ac disertis verbis
 Matth. 26. *dixit: hoc est corpus meum. Non est*
michi contra istos depugnandum, ipsi sibi
michi credite, perniciem, ipsi sibi exitium
adferent. Est aliud quoddam nefariorum
hominum genus, quos ad subruenda Ec-
clesiæ fundamenta malus ille dæmon sub-
misit.

Hi vero, ut fucum facilius facere,
Et imperitos homines ad defectionem ad-
ducere, atque in sua pellicere castra com-
modius possent, pietatem prætexentes, in
Angelos se lucis transformantes, novo Et
in vulgus plausibili quodam armorum ge-
nere matrem adorti, pro Christi se Sangu-
guine prælium inire, ac dimicare prædi-
cant, Christi sibi ereptum esse Sanguinem,
imperita approbante, Et acclamante multi-
tudine, fremunt, eumque sibi deposcunt:
ita incautas mentes in suas partes pertra-
hunt, ac cum nihil minus cogitent, omnem
se pro pietate, proque conservanda vera,
Et incorrupta Christianæ Religionis integri-
tate concertationem suscepisse persuadent.

O ingrati filii! o fidei desertores! unde
vobis tanta tam subito Sapientiæ lux afful-
sit, ut Sapientissimam Matrem vestram om-
nis omnino erroris expertem, erroris re-
 dar-

Sæcul. XVI.
A.C. 1552.

darguere, & in densissimis ignorationis tenebris demersam jacere existimetis? Vanus erit, vestra opinione, Christus, qui perpetuo se illi ad consummationem usque sæculi affuturum pollicitus est. Quis furor, aut potius, quæ vos furivæ agitant? quæ vos intemperies quasi violento quodam statu, atque impetu huc, atque illuc propellit? Unitatis hoc, & pacis Symbolum, atque arctissimum quoddam charitatis vinculum in Ecclesia Servator noster extare voluit: vos proh dolor? hanc unitatem dividitis, pacem tollitis, vinculum disrumpitis. Vestem illam inconsutilem, cujus nos tegumento ab omnibus turbulenti, & fluctuosi hujus maris tempestatibus muniti, ac tuti eramus, vos, vos, inquam temere, nulla de causa, discidistis, atque adeo dilacerastis. Fuerunt tempora, cum Sapientissima Mater nostra Christi Sponsa, quæ a vera, & recta Sponsi sui sententia, ac voluntate nusquam aberrat, filiis suis, in quibus pristinum illum pietatis igniculum accensum, & inflammatum conspiceret, calicis usum permetteret, & Christi Sponsi sui Sanguinem etiam sub vini specie illi propinaret.

Postea vero, cum antiquum illum pietatis ardorem restinctum esse, & Religionis studium in hominum mentibus refrixisse animadverteret, multa que infanda per Sordiam, ac negligentiam evenire cerneret,

quæ

Sæcul. XVI. A. C. 1562. quæ ad tam pretiosi Sanguinis injuriam
 pertinerent, primo quidem illa calicem
 liis suis non statim prorsus interdixit
 sed prudenti aliqua ratione ostendit, ma-
 gnum vitari nefas, & sacrilegium posse
 si ab ejus usu abstinere. Itaque
 tum ab initio, cum hæc plurimum confu-
 tudo vigeret, ut populares quoque
 vini specie Christi Sanguinem sumerent
 ex eis illi, qui in eo statu essent, ut non
 nisi magno negotio, ac summa cum dili-
 gentia cavere possent, ne aliqua per-
 prudentiam Sanguinem potantibus guttus
 efflueret, atque ex ore dilaberetur, ip-
 se sua sponte prophanationis, ac Sacrilegi-
 metu, ac fuga ab hoc usu removerunt,
 in quo quidem præclarum, & memorabile
 suæ pietatis ad omnem posteritatem argu-
 mentum transmiserunt, ac sapienter illud
 quidem; nam & summa pericula hoc suo
 facto evitarunt: neque tamen propterea
 omnem eam utilitatem, ac totum illud,
 quod utriusque speciei communicatione per-
 cipi solet, ad se non traduxerunt. Non
 ignorabant illi, æque sub pane, ac vini spe-
 cie, totum Christi Corpus esse, atque ut-
 rumque tam alterius duntaxat, quam ut-
 riusque specie contineri; Corpus enim vi-
 vum, quale illud esset, Sanguinis expertum
 existimare nefas putabant: Sanguinem item
 vivum, qualem illum esse non dubitabant,
 non nisi in corpore consistere plane persua-
 sum

sum habebant: deinde vero ne illud qui-
dem nesciebant, Christi Corpus in partes
secari, ac dividi non posse: ex quo fa-
cile intelligebant, & sub pane, & sub
vino, totum, verum, vivum Christi Cor-
pus, & Sanguinem, non cadaver mutila-
tum, aut membratim discerptum, non
cruorem existere: cum autem tanti, tam-
que admirabilis Sacramenti aptam in pane,
& vino, ac cohærentem inter se conne-
xionem, & non dissolubilem quamdam
quasi coagmentationem cogitatione satis as-
sequi non possent, omni cum demissione,
ac pietatis testificatione ex lætis illorum ani-
mis præclara illa vox erumpebat. O res
admirabilis! manducat Dominum pau-
per servus, & humilis! ad hæc illa e-
tiam audiebantur: tantum ergo Sacra-
mentum veneremur cernui: præstet fi-
des supplementum sensuum defectui.
Ad extremum autem cum istorum imitatio-
ne, non ita multas post ætates, universi
pene Ecclesiæ filii, ut pietatem, & quem
Servatori suo cultum debebant, sartam, te-
ctam conservarent, ipsi quoque a periculoso
illo Sanguinis potu paulatim sese subduxe-
runt, & illa hauriendi calicis consuetudine
abrogata, hunc non novum quidem, sed
non ab omnibus æqualiter ubique servatum
panis tantum edendi morem unanimi consensu
receperunt, ita factum est, jam inde a sex-
centis, & amplius annis, calicis usu omni-
bus

Sæc. XVI.
A.C. 1562.

Sæcul. XVI. *bus fere, aut certe plurimis locis profusa*
A.C. 1562. *sublato, panis tantum comedendi consuetudo*
magno studio, ac Religione conservaretur.

Quiescebat in summa tranquillitate totus pene terrarum orbis, cum ecce Satan communem, & tam altam Ecclesiæ pacem invidens, tristem illam ex Erebi sedibus Erinnyum excivit, & ut summa imis permisceret, atque omnia perturbaret, in Christi gregem immisit: tum vero Ecclesiæ portentosi hujus monstri exortu perterrita, deque filiorum suorum salute magnopere sollicita, cum sponsi sui sanguinem non ad errorum expiationem, sed ad impietatem, ad injuriam, ad prophanationem expeti videret, ne, si taceret, boni etiam, sed tamen incauti filii in eundem per imprudentiam errorem prolaberentur, hanc ignominiam, hoc tantum scelus ferre diutius non potuit, sed vocem sustulit, ingens esse periculum denuntiavit, quod ut vitari posset, ad laudatam illam pristinæ pietatis consuetudinem filiorum animos incendit, atque vehementi quodam ardore inflammavit.

Redi, redi cum suavissima Matre tua in gratiam, non vult illa te perditam, non erit amplius injuriarum memor, omnia perpetua oblivione involvet, modo tu ad tuam te salutem erigas, modo eam agnoscas matrem, modo te dicto deinceps audientem præbeas: si Sponsi sui Sanguinem ita ardentem expetis, ut non satis habeas uno
illunt

illum modo tantum fugere, dabit illa tibi *Sæcul. XVI.*
 calicem quoque, permittet tibi, ut hoc al- *A.C. 1562.*
 tero etiam modo Christi sanguinem hauri-
 re queas.

Vos autem, amplissimi Patres, aber-
 rantes filios vestros respicite, reduces liben-
 ti, atque alacri animo excipite, complecti-
 mini, fovete, abeuntes, omnibus quibus po-
 testis, rationibus retinete, fuga jam dila-
 psos blandis vocibus revocate, manum re-
 vertentibus porrigite, attrahite, omni cha-
 ritatis, ac benignitatis significatione prose-
 quimini, non tam Judices vos illis, quam
 parentes præbete, atque horum affectum
 erga illos plane induite, omnem ex animis
 vestris acerbiter ejicite, omnem offensio-
 nem deponite, omnem iracundiam abjicite:
 Misericordiae nunc tempus est, Christum
 misericordiae, non ultionis Deum ante o-
 culos vobis statuite, ignoscite errantibus,
 errorem deprecantibus subvenite, supplicum
 aliquando miseremini, sublatam de medio
 malis dæmonis artibus pacem illam, quam
 Servator noster Sacrosancti testamenti sui
 tabulis consignatam, non multo ante, quam
 moreretur, veluti amplissimam quamdam,
 Et plane omnibus bonis circumfluentem
 hæreditatem nobis reliquit, orbi Christiano
 restituite. Videtis, nisi fallor, quantis dis-
 cordiis, quantis dissensionibus, quantis odiis
 res agatur: cernite, ut vestri se filii im-
 maniter cruentent, ut mutuis se credibus con-

Hist. Eccles. Tom. XLV.

N ficiant:

Sæcul. XVI A.C. 1562. *ficiant: ubi illa vestra pietas, ubi chari-*
tas, ubi in filios vestros commiseratio!

Adeste auxiliis, suppetias ferte, extinguite hoc tantum, tamque latum incendium, in miserabili isto igne totus terrarum orbis vestra potissimum culpa conflagrasse videtur: huic vos rei tum demum obviam iri poteritis, si imbecillitatis filiorum vestrorum miserti, ad eorum vos infirmitatem demiseritis, & incredibilem illam eorum scitum, qua dies, noctesque cruciantur, quamprimum restinxeritis: quod quidem non ante fiet, quam vos tantopere ab illis expectatum Christi sanguinem, hianti ore, siccis faucibus, summo cum desiderio expectantibus, non gravate præbueritis.

Ne committatis, Patres, ut tot populorum, tot nationum, tot insignium Provinciarum, tot nobilissimorum Regnorum, quæ nunc eodem incendio absumuntur, inanem esse jacturam existimetis: ardentissimo hoc unitatis & pacis vinculo dispersas, ac dissipatas, & inter se pugnantes filiorum vestrorum mentes, ac voluntates colligite, firmissimo hoc modo discrepantes animos constringite.

Non vult Christus, ita vos propositi vestri tenaces esse, ut propter hunc Sanguinem, quem pro omnibus ipse profudit, tanta sit inter nos, tamque pernicioosa animorum dissensio: quin potius propterea hunc Sanguinem effundere, & quod ma-
ximè

ximum est, ignominiosissimum mortis genus Sæcul. XVI.
obire voluit, ut nos charitatis ejus erga A. C. 1562.
nos memores, conjunctissimis inter nos ani-
mis essemus, & quam concordissime vive-
remus. Ne cogitetis, Patres, eos qui tan-
to studio, tanta contentione, tam ardentem
Christi Sanguinem expetunt, atque effla-
gitant, tam negligentes, tam impios futu-
ros, ut quod tanto ardore sibi dari po-
stulant, & obsecrant, id non omni vene-
ratione sint profecuturi, non omnem ab eo
prophanationem longissime amoturi.

§. XCI.

Doctrinæ decreta in Sessione præ-
lecta.

Absoluto hoc sermone sat prolixo, qui
 Patribus minime probabatur, idem
 Præsul, qui sacris operabatur, quatuor
 illa doctrinæ capita prælegebat: prius
 tamen veluti proemium, seu quamdam
 præfationem his verbis conceptam præ-
 misit: „Sacrosancta, Oecumenica & ge-
 „neralis Tridentina Synodus, in Spiri-
 „tu Sancto legitime congregata, præsi-
 „dentibus in ea eisdem Apostolicæ Se-
 „dis Legatis, cum de tremendo, & San-
 „ctissimo Eucharistiæ Sacramento va-
 „ria diversis in locis errorum monstra-
 „nequissimi dæmonis artibus circumfe-
 „rantur, ob quæ in nonnullis Provinciis
 „multi, a catholicæ Ecclesiæ fide, at-
 N 2 que